

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Studuisti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Bellarminum lib. 2. de Pontific. c. 20. Ad eum fermè modum, sicuti supra de Archidiaconis dictum est, quòd quibusdam regionibus in partibus diocesis constituti sint Vicarij Episcoporum, exercentes ordinariam iurisdictionem Episcopis subordinatam.

Quærit Gl. hic, ver. vniuersas; Vtrum Legatus Apostolicæ Sedis iurisdictionem habeat in exemptos? Resp. ex doctrina eiusdem Gl. Abb. hic, n. 8. Mol. cit. disp. 9. n. 10.

3 Quòd Legatus à Latere, aut qui cum simili potestate missus est, in exèptos iurisdictionem exerceat, exceptis casibus Sedi Apostolicæ specialiter reseruatis; sed alij Legati talem potestatem non habeant. Ita colligitur ex c. 1. de verb. signif. in 6. & c. Si Abbatem, 36. de elect. in 6.

4 Ex quo inferunt DD, communiter, quòd Legatus à Latere conferre possit beneficia, spectantia ad collationem exemptorum, etiam si ipsamet beneficia exempta sint, vt videre est apud Garc. p. 5. c. 3. n. 19. Non tamen ea conferre potest, quæ Episcopus confert ex Apostolica delegatione & auctoritate, videl. quæ ad ipsum deuoluta sunt, ob negligentiam Prælati Regularis exempti, Clem. 1. de suppl. negl. Præl. & docet Garcias n. 32.

5 NOTANDVM II. Legatus in Prouincia est Ordinarius Iudex, ita vt concurrat cum Episcopo in omnibus causis subditorum: aded, vt ab inferioribus Iudicibus sub Episcopo constitutis ad Legatum appellari possit, sicuti ad ipsum Episcopum, Quæ est doctrina fermè communiter recepta Guil. Durandi in speculo, tit. de Legato, §. Ioann, Turrecrematæ in c. Si quis veitrum, 4. causa 2. q. 6. Ioann. Andr. in c. quod translationem, n. 10. hoc tit. Abb. hic n. 7. Sed nouo iure Concil. Trident. sess. 24. c. 20. de reformat. Legatorum potestas restricta est, vt causas subditorum prouincialium non cognoscant, nisi Ordinarius intra biennium à die litis motæ numerandum negligat; vel si per appellationem à sententia definitiua ad Legatum deuoluantur. Et in ipso appellationis processu seruari debet constitutio Innocent. IV. in c. Romana, 3. de appellat. in 6. vti præcipit Trident. sess. 22. c. 7. de refor-

mat. Item, quòd attinet ad appellationes in causa criminali, seruari debet constitut. Trident. sess. 13. c. 3. de reform.

CAPITVLVM II.

Studiisti,

PARAPHRASIS.

Si in Prouincia sit Legatus Generalis, & superueniat delegatus Papæ in causa speciali, quæritur, vtrum Legatus Generalis super cognitione, aut processu in hac causa se immiscere possit. Negat Cælestinus III. ea allata ratione; Quia mandatum speciale derogat generali. Si tamen sententia à delegato legitime lata fuit, potest eam legatus confirmare & executioni mandare.

SYMMARIVM,

1. Commissio specialis derogat generali.
2. Potest tamen acta delegati specialiter rescindere Legatus generalis, si ille contra formam mandati procedat.
3. Potest etiam sententiam delegati specialiter rationabiliter latam confirmare.
4. Delegatus autem specialis generales compellere potest ad sententiam suam executionem.

NOTANDVM Vn. Commissio specialis derogat commissioni generali: Sensus est; Si aliquis generalem commissionem habeat omnia negotia exequendi, aut causas omnes cognoscendi. Alius verò habeat commissionem specialem super causa certa. Specialis iste Commissarius superat generalem, vt is immiscere se non debeat, nec impedire specialem. Ita simili ratione in c. 1. & c. pastoralis, 14. de refer. dicitur, quòd rescriptum speciale deroget generali, tametsi de eorum mentionem non faciat.

Limitat hic Ioan. Andr. n. 2. Abb. n. 2. Barb. col. 2. Quòd superueniente causa noua, Procurator, aut Commissarius generalis prohibere possit

CAPITVLVM III.

Nisi.

possit speciali, ne procedat, aut formam procedendi eidem præscribere, argum. l. si hominem, 30. ff. mandati, & docui lib. 1. Th. mor. tr. 4. c. vlt. n. 7. prope finem.

2. Ex hac ipsa limitatione colligitur: Si delegatus specialis contra formam mandati procedat, quod Legatus se immiscere, & quæ acta sunt, rescindere possit: quia vt Barbatia hic notauit, col. 23. Legatus generalis iurisdictionem in negotio speciali habitualiter retinet, vt processum delegati, si contra formam mandati institutus sit, rescindere possit, aut irritum declarare, vt etiam ex hoc c. ducto argumento ex sensu contrario colligitur: Dicitur enim, quod Legatus processum delegati specialis, si secundum formam mandati institutus est, irritare non possit: Ergo poterit irritare, si contra formam mandati actum. Huc etiam pertinet, quod adiungitur, Legatum confirmare posse sententiam delegati, si rationabiliter lata est. Nam huiusmodi confirmatio saltem ad hoc inseruiet, vt eam de nullitate arguere non possit. Alioquin verò, cum auctoritatiuè & iudicialiter facta non sit, sed tantum approbationem, ac testimonium quoddam contineat, ideo firmitatem non tribuit, imò parum confert sententiæ, vt Innocent. hic notat.

4. Quærent hic DD. Vtrum delegatus specialis ad executionem sententiæ suæ Legatum generale compellere possit? Negat Gl. hic ver. confirmare valebit, & alij apud Ioann. Andr. in fine huius c. Nisi Legatus ibi sit etiam Ordinarius, vt in casu c. præced. Sed rectius affirmatur cum Imola n. 5. Abb. n. 5. Quia delegatus in causa sibi commissa Superior est omnibus alijs Ordinarijs, arg. c. sanè, 11. de offic. delegati. Quare ob hanc ipsam rationem delegatus specialis contra Legatum generale, iniuste impedire volentem, per censuras procedere potest, habita tamen ratione dignitatis, iuxta c. pastoralis, 28. de offic. delegati, & c. 2. eod. in 6. Et tradit Cardinal. Tuschus ver. Legatus, concl. 157. quod Iudex Conseruator contra Legatum natum, aut Legatum de Latere, iniuste impedire volentem, procedere possit.

Legatus Sedis Apostolicæ, quamuis à Latere sit, translationem Episcopi, sine speciali commissione ac mandato instituire non potest, cum sacrorum canonum statuta, & generalis Ecclesiæ consuetudo id fieri non permittat. De hac re dictum fuit in c. 1. & toto tit. de translat. Episc.

CAPITVLVM IV.

Quod translationem.

PARAPHRASIS.

Legatus Papæ à Latere, quamuis generalis legationis officium in Regno aliquo sibi commissum habeat, non potest tamen sine mandato speciali ea expedire, quæ Summo Pontifici in signum priuilegij, seu prærogatiuæ specialis reseruata sunt. Neque obstat, quod aliqua huiusmodi, propter longam consuetudinem specialiter committendi, Legati à Latere veluti iure suo expediant, vt cum percussores clericorum à canonis excommunicatione absoluant; non tamen hinc sequitur, quod etiam alia specialia, atque Pontifici reseruata exercere queant, v. g. Episcoporum dioceses vnire, aut diuidere, Primatem creare, & Episcopatus ei subijcere, &c.

SUMMARIUM.

1. *Quæ Principi specialiter reseruata sunt, ea per diuurnam seu immemorialis temporis possessionem cum bona fide suscipi possunt, modo persona absque priuilegio ac concessione capax sit possessionis.*
2. *Aduersus ea, quæ ad supremam Principis potestatem intrinsecè spectant, præscribi non potest.*
3. *Præscriptio non extenditur de casu ad casum, præsertim maioris præiudicij.*
4. *Potestas Legati & absolute, & secundum*

Rrrr

dum